

Załącznik
do Uchwały nr 92/1077/12
Zarządu Województwa Lubuskiego
z dnia 21 lutego 2012 r.

Wytyczne Instytucji Zarządzającej Lubuskim Regionalnym Programem Operacyjnym w zakresie informacji i promocji dla beneficjentów

Wersja 3.0

Zielona Góra, 21 lutego 2012 r.

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Lubuskie
Warte zachodu

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

SPIS TREŚCI

1. Podstawy prawne.....	3
2. Skróty i terminy.....	3
3. Informacje ogólne	4
4. Oznaczanie materiałów informacyjnych i promocyjnych	4
5. Narzędzia informacji i promocji i ich zastosowanie	6
6. Nadzór nad przestrzeganiem przepisów dotyczących promocji.....	9

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1.....	10
Załącznik nr 2.....	11
Załącznik nr 3.....	12

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Lubuskie
Warte zachodu

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

1. Skróty i terminy

1.1 Lista skrótów używanych w dokumencie:

- a. EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- b. IZ LRPO– instytucja zarządzająca Lubuskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2007-2013 – Zarząd Województwa Lubuskiego,
- c. KE – Komisja Europejska,
- d. LRPO – Lubuski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013,
- e. NSS – Narodowa Strategia Spójności,
- f. NSRO – Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia,
- g. MRR – Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.

1.2 Ilekroć w niniejszych wytycznych mowa jest o:

- a. rozporządzeniu - należy przez to rozumieć Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiające ogólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz.Urz. WE L210 z 31.07.2006);
- b. rozporządzeniu wykonawczym - należy przez to rozumieć Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11.07.2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego;
- c. wytycznych - należy przez to rozumieć wytyczne w zakresie informacji i promocji;
- d. Planie komunikacji - należy przez to rozumieć plan przygotowany przez IZ LRPO, obejmujący cały okres programowania 2007-2013;
- e. planie działań komunikacyjnych - należy przez to rozumieć plan przygotowywany przez IZ, dotyczący jednego roku kalendarzowego;
- f. funduszach europejskich – należy przez to rozumieć fundusze strukturalne i Fundusz Spójności.

2. Podstawy prawne

- 2.1 Wytyczne przygotowane zostały na podstawie art. 35 ust. 3 pkt. 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r. w celu zapewnienia jednolitości zasad prowadzenia działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących Funduszy Europejskich.
- 2.2 Podstawowe zasady dotyczące promocji i informacji zawarte są w Rozporządzeniu Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1260/1999.
- 2.3 Szczegółowy zakres obowiązków instytucji zarządzającej w zakresie promocji i informacji zawarty jest w Rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1828/2006 ustanawiającym szczegółowe zasady wykonania Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006, ustanawiającego ogólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności oraz Rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz w Rozporządzeniu Komisji (WE) NR 846/2009 z dnia 1 września 2009 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1828/2006 ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

3. Informacje ogólne

- 3.1 Niniejsze wytyczne określają podstawowe wymagania odnośnie działań informacyjnych i promocji projektów realizowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. Wskazują zasady wizualizacji poszczególnych elementów, a także charakteryzują narzędzia stanowiące podstawę działań informacyjnych i promocyjnych.
- 3.2 Informowanie o udziale środków pochodzących z funduszy europejskich w finansowaniu realizowanych projektów jest obowiązkiem beneficjenta programu, Obowiązek ten określa art. 8 Rozporządzenia Komisji (WE) 1828/2006.
- 3.3 Beneficjent zobowiązany jest do stosowania aktualnych wytycznych i aktualizowania działań informacyjno-promocyjnych w razie ich zmiany.
- 3.4 Wytyczne zaczynają obowiązywać po 14 dniach od podjęcia Uchwały przez Zarząd Województwa o ich przyjęciu. Wszelkie materiały, w tym dokumentacja sporządzona przed dniem uaktualnienia Wytycznych, powinny być zgodne ze wskazówkami zawartymi w Wytycznych Instytucji Zarządzającej Lubuskim Regionalnym Programem Operacyjnym w zakresie informacji i promocji dla beneficjentów z dnia 8 czerwca 2010 r. (Uchwała Nr 253/2102/10).

4. Oznaczanie materiałów informacyjnych i promocyjnych

- 4.1 Wymagania w zakresie działań informacyjno-promocyjnych, powinny być stosowane w szczególności do:
 - a. korespondencji prowadzonej w sprawie realizacji projektu z wykonawcami oraz instytucjami zaangażowanymi we wdrażanie LRPO,
 - b. umów z wykonawcami,
 - c. dokumentacji przetargowej,
 - d. ogłoszeń i dokumentacji dotyczących wyboru wykonawcy,
 - e. materiałów konferencyjnych, materiałów multimedialnych, szkoleniowych, broszur, ulotek, plakatów, gadżetów,
 - f. materiałów prasowych,
 - g. stron internetowych informujących o realizowanym projekcie,
 - h. oznaczenia różnego rodzaju urządzeń i sprzętów nabytych w ramach projektu,
 - i. oznaczenia miejsc budowy, nieruchomości, w których realizowany jest projekt, z informacją, że dana nieruchomość została wybudowana/zakupiona ze środków pomocowych (jeśli dotyczy),
 - j. pozostałych elementów projektu, dla których nie określono specyficznych wymagań.
- 4.2 Wszelka dokumentacja związana z realizacją projektu oraz materiały informacyjne, promocyjne i szkoleniowe, w zależności od ich wielkości, rodzaju i techniki wykonania powinny być oznaczane według dwóch możliwych wariantów: podstawowego dla dużych materiałów oraz minimalnego dla małych materiałów.
- 4.3 Do materiałów promocyjnych, określanymi jako duże, w odniesieniu do których obowiązuje wariant podstawowy należą wszystkie materiały, na których oznaczenia w wariantie podstawowym są czytelne.
- 4.4 Do dużych materiałów informacyjnych należą w szczególności:
 - a. tablice informacyjne (reklamowe),
 - b. tablice pamiątkowe,
 - c. billboardy, plakaty,
 - d. banner, stand, roll-up, ścianki konferencyjne,
 - e. namioty, stoiska wystawowe itp.,

- f. publikacje (np. foldery, ulotki, biuletyny itp.),
- g. informacje prasowe, reklamy i ogłoszenia prasowe, reklamy i ogłoszenia internetowe,
- j. strony internetowe, ogłoszenia internetowe, bazy danych,
- k. filmy,
- l. prezentacje multimedialne.

4.5 Do małych materiałów promocyjnych zalicza się między innymi:

- a. gadżety (np. długopisy, kubki, breloczki itp.),
- b. nadruki na płytach CD/DVD itp.,
- c. papier firmowy,
- d. bilety wizytowe, grzecznościowe,
- e. naklejki na sprzęt i wyposażenie itp.

4.6 Wybór zastosowanego wariantu zależy od wielkości materiału, rodzaju i techniki wykonania, przy czym IZ LRPO rekomenduje stosowanie wariantu podstawowego w każdym przypadku, gdy warunki techniczne to umożliwiają.

4.7 Wariant podstawowy

4.7.1 Do stosowania wariantu podstawowego w oznaczaniu dokumentów, materiałów informacyjnych i promocyjnych zobowiązani są beneficjenci używający materiałów sklasyfikowanych w punkcie 4.4 jako „duże”.

4.7.2 Wariant podstawowy przewiduje zamieszczenie na materiałach co najmniej:

- a. logo Narodowej Strategii Spójności z dopiskiem Program Regionalny,
- b. logo marki województwa lubuskiego z dopiskiem „Lubuskie warte zachodu”,
- c. logo Unii Europejskiej z odwołaniem słownym do Unii Europejskiej i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- d. hasło promocyjne LRPO – „Fundusze Europejskie dla rozwoju Lubuskiego”,
- e. informację o współfinansowaniu projektu ze środków Unii Europejskiej: *„Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013”* w przypadku projektów współfinansowanych dodatkowo z budżetu państwa (dla Beneficjentów, którzy w ramach projektu otrzymują Pomoc Publiczną) należy zamieścić informację: *„Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz z budżetu państwa w ramach Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013”*.

4.7.3 Hasło LRPO „Fundusze Europejskie dla rozwoju Lubuskiego” umieszczane może być w dowolnym miejscu materiału promocyjnego, poza paskiem logotypów.

4.7.4 Treść informacji o współfinansowaniu może być poddawana modyfikacji jedynie poprzez rozwinięcie. Może być umieszczana w dowolnym miejscu materiału, musi być jednak umieszczana poza paskiem logotypów.

4.7.5 W informacji o współfinansowaniu należy posługiwać się pełnymi nazwami: Unia Europejska, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Lubuski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013. Nie należy używać skrótów UE, EFRR, LRPO.

4.7.6 W przypadku materiałów wymienionych w punkcie 4.4 w podpunktach **d-j** stosowanie hasła nie jest obowiązkowe. Jest zalecane, opcjonalne w zależności od wielkości, rodzaju, charakteru i techniki wykonania materiału.

4.7.7 W przypadku, jeżeli Beneficjent posiada własny logotyp, istnieje możliwość umieszczenia go na materiale informacyjnym i promocyjnym w pasku logotypów przed logotypem Unii Europejskiej Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, zaś po logotypie marki województwa lubuskiego z

dopiskiem „Lubuskie warte zachodu”, zgodnie z zasadami opisanymi w Księdze identyfikacji wizualnej Narodowej Strategii Spójności (stanowiącej załącznik nr 1 do Strategii komunikacji Funduszy Europejskich w Polsce w ramach Narodowej Strategii Spójności na lata 2007-2013, zamieszczonej na stronie internetowej www.funduszeuropejskie.gov.pl). W załączniku nr 3. znajduje się przykładowy pasek logotypów z logotypem własnym Beneficjenta.

4.8 Wariant minimalny

- 4.8.2 Wariant minimalny ma zastosowanie w przypadku materiałów, których wielkość, bądź wielkość obszaru zadruku uniemożliwia zastosowanie wariantu podstawowego w sposób zapewniający czytelność.
- 4.8.3 Wariant minimalny przewiduje zamieszczenie na materiałach co najmniej:
- logo NSS z dopiskiem Program Regionalny¹,
 - logo województwa lubuskiego z dopiskiem „Lubuskie warte zachodu”,
 - flagę UE wraz z dopiskiem „Unia Europejska” (w bardzo wyjątkowych sytuacjach, gdy techniki wykonania uniemożliwiają czytelne zamieszczenie odwołania słownego, element ten nie jest obowiązkowy).²

5. Narzędzia informacji i promocji i ich zastosowanie

- 5.1 Beneficjent informuje opinię publiczną o przyznanym dofinansowaniu za pomocą nośników podstawowych, opisanych szczegółowo w punktach 5.5-5.9, oraz dodatkowych, opisanych w punktach 5.10, 5.11.
- 5.2 Rodzaj stosowanego nośnika uzależniony jest od rodzaju i wartości inwestycji. Preferencje odnośnie wykorzystania nośników, określają punkty 5.5-5.11.
- 5.3 Beneficjent jest zobowiązany do promowania projektu od dnia podpisania umowy o dofinansowanie. Od tego dnia beneficjenta zaczynają obowiązywać zasady prowadzenia działań promocyjnych.
- 5.4 Od dnia podpisania umowy beneficjent ma obowiązek oznakowania odpowiednimi znakami i informacjami dotychczasowej dokumentacji dotyczącej projektu, nawet tej sprzed podpisania umowy. W przypadku dokumentacji pochodzącej z okresu przed podpisaniem umowy, obowiązek zostanie spełniony jeśli naklejka ze znakami i informacjami znajdzie się na wszelkich dokumentach.
- 5.5 W przypadku dużych inwestycji infrastrukturalnych, których całkowity koszt wynosi ponad **10 mln PLN**, beneficjent zobowiązany jest stosować **billboardy**, które powinny wyraźnie informować o zaangażowaniu funduszy Unii Europejskiej w realizację projektu.
- 5.5.1 Wielkość billboardu powinna zostać dostosowana do skali przedsięwzięcia, o którym informuje. Rozmiary billboardu nie powinny być mniejsze niż **2 m na 2,5 m**.
- 5.5.2 Billboard musi być umieszczony wkrótce po rozpoczęciu projektu, a najpóźniej, gdy rozpoczynają się prace budowlane lub infrastrukturalne.
- 5.5.3 Liczba billboardów, jakie beneficjent musi umieścić w danym projekcie zależy od liczby miejsc realizacji projektu, w których prowadzone są roboty infrastrukturalne lub budowlane i od wartości wkładu publicznego do tych robót. Billboardy powinny zostać umieszczone w każdym miejscu realizacji projektu, gdzie prowadzone są indywidualne roboty infrastrukturalne lub budowlane, do których wartość wkładu publicznego przekracza 500 000 euro. Aby określić, czy wartość wkładu publicznego do projektu przekracza kwotę 500 000 euro należy przeliczyć tę wartość na walutę euro. Do tego celu należy zastosować kurs wymiany PLN/EUR, publikowany przez Europejski Bank Centralny (EBC) z przedostatniego dnia pracy Komisji Europejskiej w miesiącu poprzedzającym miesiąc podpisania umowy o dofinansowanie projektu. Kursy wymiany EBC dostępne są pod adresem: www.ecb.eu.
- 5.5.4 Układ billboardu musi spełniać następujące warunki:

¹ Paski logotypów zamieszczone są do pobrania na stronie internetowej www.lrpo.lubuskie.pl.

² Przykłady: załącznik I b).

- a. na billboardzie należy zamieścić elementy wizualizacji wg wariantu podstawowego,
 - b. dodatkowo billboard może zawierać informację na temat wartości inwestycji oraz procentowego udziału środków z Unii Europejskiej oraz innych źródeł w jej finansowaniu.
 - c. zaleca się stosowanie białego tła. Nie jest dopuszczalne stosowanie jako tła kolorów jaskrawych. W załączniku nr 3. znajduje się przykładowy sposób rozmieszczenia informacji na billboardzie. Punkt 5.5.4 stosuje się odpowiednio w stosunku do wszelkich innych tablic informacyjnych z wyłączeniem tablicy pamiątkowej, opisanej w punkcie 5.9.
- 5.6 Dla projektów infrastrukturalnych o wartości poniżej 10 mln PLN tj. m.in.: budowy, przebudowy, modernizacji dróg, budynków, mostów, kanalizacji, sieci wodociągowych itp. stosuje się **tablice informacyjne**.
- 5.6.1 Tablica informacyjna musi być umieszczona wkrótce po rozpoczęciu projektu, a najpóźniej, gdy rozpoczynają się prace budowlane lub infrastrukturalne.
 - 5.6.2 Liczba tablic informacyjnych, jakie beneficjent musi umieścić w danym projekcie zależy od liczby miejsc realizacji projektu, w których prowadzone są roboty infrastrukturalne lub budowlane i od wartości wkładu publicznego do tych robót. Tablice informacyjne powinny zostać umieszczone w każdym miejscu realizacji projektu, gdzie prowadzone są indywidualne roboty infrastrukturalne lub budowlane, do których wartość wkładu publicznego przekracza 500 000 euro. Aby określić, czy wartość wkładu publicznego do projektu przekracza kwotę 500 000 euro należy przeliczyć tę wartość na walutę euro. Do tego celu należy zastosować kurs wymiany PLN/EUR, publikowany przez Europejski Bank Centralny (EBC) z przedostatniego dnia pracy Komisji Europejskiej w miesiącu poprzedzającym miesiąc podpisania umowy o dofinansowanie projektu. Kursy wymiany EBC dostępne są pod adresem: www.ecb.eu.
 - 5.6.3 Układ tablicy powinien spełniać warunki opisane dla billboardu. Tablica nie powinna być mniejsza niż **70 cm x 90 cm**.
 - 5.6.4 Napisy na tablicy informacyjnej powinny zostać wykonane w sposób czytelny i trwały. Zaleca się stosowanie białego tła dla tablic informacyjnych. Nie jest dopuszczalne stosowanie jako tła kolorów jaskrawych. Informacje zawarte na tablicach informacyjnych powinny zawierać elementy wariantu podstawowego.
- 5.7 W przypadku małych inwestycji (zakup sprzętu, wyposażenia, zagospodarowanie terenu) stosowane są **tabliczki informacyjne**. Minimalna wielkość tabliczki to **25 cm x 30cm**.
- 5.7.1 Tabliczka informacyjna musi być umieszczona wkrótce po rozpoczęciu projektu.
 - 5.7.2 Informacje zawarte na tabliczkach powinny zawierać elementy wariantu podstawowego.
- 5.8 Każdy sprzęt i wyposażenie zakupione w ramach projektu musi być oklejone naklejką (wlepką). **Naklejki (wlepki)** stosowane są np. w przypadku zakupu wyposażenia, komputerów, środków transportu, mniejszych środków trwałych itp.
- 5.8.1 Naklejka powinna być naklejona niezwłocznie po zakupie danego przedmiotu, bezpośrednio na dany przedmiot, jednakże w taki sposób, aby nie utracić gwarancji lub rękojmi, nie zniszczyć przedmiotu.
 - 5.8.2 W przypadku środków transportu naklejkę można zamieścić w sposób umożliwiający jej bezpieczne usunięcie po okresie trwałości projektu.
 - 5.8.3 Wielkość naklejki powinna być dostosowana indywidualnie do przedmiotu i proporcjonalnie do jego wielkości. Jeśli wielkość zakupionego środka trwałego na to pozwala, należy stosować wariant podstawowy. W przeciwnym wypadku stosowany powinien być wariant minimalny.
- 5.9 Nie później niż 6 miesięcy od zakończenia projektu, beneficjent ma obowiązek umieszczenia widocznej **tablicy pamiątkowej** w miejscu realizacji inwestycji.
- 5.9.1 Wielkość tablicy pamiątkowej powinna być nie mniejsza niż 70 cm x 90 cm.
 - 5.9.2 Tablica pamiątkowa musi zawierać elementy wizualizacji wg wariantu podstawowego.
 - 5.9.3 Beneficjent może również zamieścić informację na temat wartości inwestycji oraz procentowego udziału środków z Unii Europejskiej oraz innych źródeł w jej finansowaniu.

- 5.9.4 Napisy na tablicy pamiątkowej powinny zostać wykonane w sposób czytelny i trwały. Zaleca się stosowanie białego tła dla tablic pamiątkowych. Nie jest dopuszczalne stosowanie jako tła kolorów jaskrawych.
- 5.9.5 **Stosowanie tablic pamiątkowych dla wybranych inwestycji**
- 5.9.5.1 W przypadku budowy lub modernizacji całych budynków, tablice pamiątkowe powinny być umieszczone na zewnątrz budynku.
- 5.9.5.2 Dla modernizacji pomieszczeń lub części obiektu, tablica pamiątkowa powinna znaleźć się w części, której dotyczył projekt. Wielkość tablicy pamiątkowej będzie w tych przypadkach uzależniona od warunków powierzchniowych, jednak nie mniejsza niż 70 cm x 90 cm. .
- 5.9.5.3 W przypadku wszystkich innych inwestycji, gdzie niemożliwe lub niecelowe byłoby umieszczenie tablicy pamiątkowej o wymiarach 70 cm x 90 cm, należy umieścić tabliczkę z przejrzystą i czytelną informacją o współudziale Unii Europejskiej w finansowaniu projektu oraz zawierającą wszystkie elementy wymagane dla tablic pamiątkowych. Minimalna wielkość tabliczki to **25 cm x 30 cm**
- 5.9.5.4 Jeżeli projekt Beneficjenta, realizowany w ramach przyznanej pomocy publicznej, polega na inwestycji w infrastrukturę połączoną z zakupem wyposażenia, na tablicy pamiątkowej powinna znaleźć się informacja na ten temat w postaci tekstu: „Wydatki związane z inwestycją oraz zakupem wyposażenia dla projektu pt... są współfinansowane przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa w ramach Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013”. W przypadku projektów w których pomoc publiczna nie występuje na tablicy pamiątkowej powinna znaleźć się informacja na ten temat w postaci tekstu: „Wydatki związane z inwestycją oraz zakupem wyposażenia dla projektu pt... są współfinansowane przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w Ramach Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013”. Na środkach trwałych zakupionych w ramach realizacji projektu a znajdujących się w budynkach oznaczonych w wskazany wyżej sposób zamieszcza się oznaczenia, opisane w punkcie 5.8.
- 5.9.6 Tablica pamiątkowa powinna zastąpić billboard/tablicę informacyjną/tabliczkę informacyjną nie później niż 6 miesięcy od zakończenia projektu. Dopuszczalne jest pozostawienie tablicy informacyjnej, gdy spełnia wszystkie wymagania przewidziane dla tablicy pamiątkowej
- 5.9.7 Tablice pamiątkowe należy umieszczać na okres co najmniej 3/5 lat od finansowego zakończenia realizacji projektu, w zależności od okresu trwałości projektu zawartego w umowie o dofinansowaniu. Nie ma obowiązku usunięcia tablicy po upływie tego terminu.
- 5.10 W przypadku zastosowania jako narzędzia komunikacyjnego którejkolwiek z form prezentacji oferowanych przez TV, radio, prasę, beneficjent jest zobowiązany poinformować o fakcie współfinansowania projektu ze środków Unii Europejskiej.
- 5.10.1 W przypadku publikacji prasowej oraz audycji telewizyjnej beneficjent powinien zastosować elementy wizualizacji wg wariantu podstawowego.
- 5.10.2. W przypadku emisji audycji radiowej wystarczającym jest komunikat o fakcie współfinansowania audycji ze środków Unii Europejskiej (bez podawania nazwy Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013).
- 5.11 Dopuszcza się organizowanie dodatkowych akcji promocyjnych związanych z ważnymi etapami realizacji projektów, np. inauguracją rozpoczęcia realizacji projektu, momentem położenia kamienia węgielnego pod budowę itp.
- 5.11.1 Wszystkie te wydarzenia powinny zostać podane do wiadomości opinii publicznej.
- 5.11.2 Instrumentami, które mogą być w tym celu wykorzystane są:
- a. konferencje prasowe,
 - b. notki prasowe,
 - c. strony internetowe.

6. Nadzór nad przestrzeganiem przepisów dotyczących promocji

- 6.1 Nadzór nad przestrzeganiem zasad stosowania środków promocji i informacji o realizowanym projekcie będzie egzekwowany na podstawie zapisów umowy o dofinansowanie projektu, zawartej między Beneficjentem a IZ LRPO.
- 6.2 Niedopełnienie warunków umowy w tym zakresie może skutkować wstrzymaniem środków, a nawet koniecznością zwrotu nieprawidłowo wydanych środków, w skrajnych przypadkach rozwiązaniem umowy o dofinansowanie projektu.

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Lubuskie
Warte zachodu

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Załącznik nr 1.

1. Wariant podstawowy:

a) Hasło: Fundusze Europejskie dla rozwoju Lubuskiego

b)

lub pasek logotypów w wersji czarno-białej:

c)

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013.

Załącznik nr 2.

2. Wariant minimalny

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Lubuskie
Warte zachodu

UNIA
EUROPEJSKA

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Lubuskie
Warte zachodu

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Załącznik nr 3.

1. Przykład rozmieszczenia elementów graficznych i tekstu na tablicy informacyjnej/pamiątkowej wraz z liniami pomocniczymi, określającymi wielkość logotypów względem siebie:

2. Przykładowy pasek logotypów z logotypem własnym Beneficjenta:

3. Logo województwa lubuskiego:

